

V nové galerii je k vidění unikátní soukromá sbírka – na třináct stovek exponátů českého skla, datovaného od 17. století do současnosti. Čestné místo zaujímá právě to milovské.

v oblasti dospělo k řemeslné dokonalosti. Kolem sklárny záhy vznikla osada, která měla dokonce svoji školu, kam docházely i děti z jiných vsí. Sklářny vznikly také v okolí, například v Křižánkách, Herálci, Fryšavě, Vříšti,

Březinách, Lubné, Posekanci, Svratouchu, Pusté Rybné a dalších místech, nicméně Milovská huť byla nejvýznamnější. A také si tamní skláři ve srovnání s dalšími provozy poměrně slušně vydělali.

GALERIE NA MILOVSKÉ HUTI České Milovy a jejich slavná historie

Text a foto: Lenka Mašová

Duté či broušené sklo, které mířilo i do Španělska, Turecka nebo až za oceán do Ameriky, pocházelo v 19. století z rukou šikovných sklářů v Českých Milovech. Ty se rozkládají nedaleko obce Křižánky v okrese Žďár nad Sázavou na území turistické destinace Koruna Vysočiny. Tímto místem v malebných Žďárských vrších rovněž prochází naučná stezka, která přibližuje dnes již zaniklou osadu sklářů, sklárnu samotnou, ale i běžný život lidí na pomezí Čech a Moravy. Dozvíte se na ní, jak místní pracovali, bydleli či bavili se...

MISTŘI PŘIŠLI ZE SEVERU Sklářská huť v Českých Milovech byla založena v roce 1835 a impulsem pro tento počín se stal nadbytek dřeva po polomech a kalamitách v okolních lesích. K vytápění sklárny se hodilo a rychmburská vrchnost pozvala k založení provozu odborníky na slovo vzaté – bratry Conrathovy z Kamenického Šenova. Za nimi pak přišli další zruční skláři ze Saska a severních Čech, zaučili místní a sklářství

Galerie na Milovské huti vznikla v citlivě zrekonstruovaném bývalém domě skelmistra, jednom z mála objektů, jež se z bývalé sklářské osady zachovaly. Po přestavbě zpět z bývalé zchátralé hájovny opět získal zpátky i svoji typickou věžičku.

PŮL STOLETÍ PROSPERITY Období slávy však netrvalo o moc déle než půl století. Stal-li se prvním impulsem ke vzniku hutí nadbytek dřeva, jeho nedostatek a následné zdražení předznamenaly její zánik. A nešlo pouze o dřevo. Zásadní problém představovala i vzdálenost od rozvíjející se železnice. Milovští skláři už nedokázali konkurovat

provozům v severních Čechách, které k vytápění využívaly uhlí a sídlily v blízkosti ‚železné dráhy‘.

Rychmburská vrchnost se snažila upadající provoz pronajmout, poté i prodat, avšak bez úspěchu. 8. března 1892 tak došlo na veřejnou dražbu, při níž se rozprodalo všechno, co se prodat dalo. Z kdysi prosperující sklářské osady zůstal stát pouze dům huťmistra (skelmistra) a několik dalších stavení, které si odkoupili místní. Zbývající objekty byly v letech 1892–1894 zbořeny, což znamenalo tečku za někdejší vyhlášenou hutí. Většina obyvatel poté odešla jinam. Nemovitosti, které zůstaly, dnes slouží vesměs k rekreačním účelům.

Nová galerie v místě, které nepostrádá romantiku.

DENNĚ NOVINKY, kontakt s tvůrci!
Redakce NaCestu na Facebooku
www.facebook.com/NaCestu.cz

PROMĚNY SKELMISTROVSKÉHO DOMU

Výjimku představuje zrekonstruovaný skelmistrovský dům. Během 20. století prošlo obydlí huťmistra přeměnou na hájovnu, později postupně chátralo. Naštěstí se pak po více než sto letech a velkorysé přestavbě opět zaskvělo ve své původní podobě. A nejenom to. Majitel objektu, jemuž genius loci domu i české sklo učarovaly, v něm zřídil Galerii na Milovské hutí se sbírkou čítající více než tisícovku exponátů našeho skla od 17. století až do současnosti. A to včetně toho milovského. Jde o jednu z nejvýznamnějších sbírek svého druhu v rámci republiky. Prohlídku za využití umělé inteligence si je třeba objednat předem (e-mail: info@namilovskehuti.cz). Její součástí je i projekce bezmála dvouhodinového unikátního dokumentu Skleněné tajemství Vysočiny, jenž divákům poutavě připomíná slavnou historii skláren v Českých Milovech, okolí a na desítky dalších vyhlášených míst.

U exponátů nejsou klasické popisky – podrobnosti o každém z nich i další informace je možné zjistit za použití tabletu, jímž jsou návštěvníci u vstupu vybaveni.

Online verze
www.NaCestu.cz

